

तृणानि नोन्मूलयति प्रभञ्जनः Pt. 1. 22. -a. Destroying; ... ३३
देहि सुरोत्तम । बलवन्तं महाकार्यं सर्वदर्पप्रभञ्जनम् Mb. 1. 123. 13.

प्रभद्रः The Nimba tree.

प्रभद्रक a. Exceedingly handsome or beautiful. -कम्
A kind of metre.

प्रभा 2 P. 1 To appear, seem. -2 To shine forth,
gleam. -3 To begin to become light, begin to dawn;
ननु प्रभाता रजनी Ś. 4; प्रभातकल्पा शशिनेव शर्वरी R. 3. 2. -4
To illuminate, enlighten.

प्रभा 1 Light, splendour, lustre, effulgence, radi-
ance; प्रभास्मि शशिसूर्ययोः Bg. 7. 8; प्रभा पतङ्गस्य R. 2. 15, 31;
6. 18; Rs. 1. 20; Me. 49; दृष्टस्त्वं प्रभया गोप्या युक्तो वृन्दावने
वने Brahmapavaivasvata P. -2 A ray of light. -3 The
shadow of the sun on a sun-dial. -4 An epithet of
Durgā; प्रभा प्रभानशीलत्वात् Devī. P. -5 N. of the city of
Kubera. -6 N. of an Apsaras. -Comp. -करः 1 the
sun; प्रसन्नत्वात् प्रभाकरः R. 10. 74. -2 the moon. -3 fire.
-4 the ocean. -5 an epithet of Śiva. -6 N. of a
learned writer, the founder of a school of Mīmāṃsā
philosophy called after him. -7 A gem (पद्मराग);
Rām. 2. 114. 10. -कीटः a fire-fly. -तरल a. tremu-
lously radiant; न प्रभातरलं ज्योतिरुदेति वसुधातलात् Ś. 1. 25.
-पल्लवित a. overspread or glowing with lustre; प्रभा-
पल्लवितेनासौ करोति मणिना खगः (अवतंसकम्); V. 5. 3. -प्रभुः
the sun; दृष्टवृषिभर्तुरालोकं प्रभयेव प्रभाप्रभुम् (व्यलोकत) N. 17.
205. -प्ररोहः a ray or flash of light. -भिद् a. brilliant,
shining; शक्रधनुः प्रभाभिदः Ki. 16. 58. -मण्डलम् a circle
or halo of light; स्फुरत्प्रभामण्डलया चक्राशे Ku. 1. 24; 6. 4;
R. 3. 60; 14. 14. -लेपिन् a. covered with lustre, emit-
ting lustre; प्रभालेपी नायं हरिहतमृगस्यामिषलवः V. 4. 62.

प्रभात p. p. Begun to become clear or light; प्रभातायां
रजन्यां वै इदं युद्धं भविष्यति Mb. 5. 168. 43. -तम् Day-
break, dawn; अक्ष्णोः प्रभातमासीत् Ś. 2; प्रभाते स्नातीनां
वृषतिरमणीनां कुचतटे G. L. -Comp. -करणीयम् a morning
rite or ceremony. -कल्प, -प्राय approaching dawn
(as night). -कालः the time of day break; वैद्यः पुरोहितो
मन्त्री दैवज्ञोऽथ चतुर्थकः । प्रभातकाले द्रष्टव्यो नित्यं स्वश्रियमिच्छता ॥
Rājavallābha.

प्रभानम् Light, lustre, splendour, radiance; P.
VIII. 4. 34 com.

प्रभावत् a. Luminous, radiant, splendid.

प्रभावती f. 1 A kind of metre. -2 (In music) A
particular श्रुति. -3 N. of the wife of the sun.

प्रभागः 1 Division. -2 The fraction of a fraction (in
math.).

प्रभाष 1 Ā. 1 To speak to, address to; स्थितधीः किं
प्रभाषेत Bg. 2. 54. -2 To proclaim; publish. -3 To
disclose, reveal. -4 To expound, explain. -5 To
prate, prattle.

प्रभाषणम् Explanation, interpretation.

प्रभाषित p. p. Spoken, declared. -तम् Speech, talk.

प्रभास् 1 Ā. 1 To shine. -2 To appear. -Caus. To
illuminate, irradiate.

प्रभासः Splendour, beauty, lustre. -सः, -सम् 1 N.
of a well-known place of pilgrimage near Dvārakā.
-2 N. of one of the eight Vasus. -3 N. of one of the
Jaina Gaṇādhīpa. -4 N. of one of the Devagaṇas in
the eighth Manvantara.

प्रभासनम् Illuminating, irradiating, brightening.

प्रभास्वर a. Brilliant, bright, shining.

प्रभिद् 7 U. 1 To break, tear, break or tear asunder.
-2 To exude (from the temples of an elephant); see
प्रभिन्न. -Pass. 1 To be broken to pieces. -2 To bud
forth, open, expand (as flowers). -3 To split, divide.

प्रभिन्न p. p. 1 Severed, split, cleft, divided. -2
Broken to pieces. -3 Cut off, detached. -4 Budding,
expanded, opened. -5 Changed, altered. -6 Deformed,
disfigured. -7 Relaxed, loosened. -8 Intoxicated, in
rut; वेगेनापततस्तांस्तु प्राभिन्नानिव वारणान् Mb. 1. 189. 14;
प्रभिन्नदिग्वारणवाहनो वृषा Ku. 5. 80. -9 Pierced, bored.
-10 Different, distinct. -न्नः An elephant in rut.
-Comp. -अञ्जनम् a kind of collyrium or eye-salve
mixed with oil. -करट a. 'having the cheeks cleft',
being in rut, intoxicated.

प्रभेदः 1 Splitting, cleaving, opening. -2 Division,
separation. -3 The flowing of rut or ichor from the
temples of an elephant; बभूव तेनातितरां सुदुःसहः कटप्रभेदेन
करीव पाथिवः R. 3. 37. -4 Difference, distinction. -5
A kind or sort. -6 The place of origin (as of a river);
शोणस्य नर्मदायाश्च प्रभेदे कुरुनन्दन Mb. 3. 85. 9.

प्रभेदक a. 1 Tearing asunder, piercing &c. -2
Distinguishing.

प्रभू 1 P. 1 To arise, proceed, spring up, to be born
or produced, originate (with abl.); लोभात् क्रोधः प्रभवति
H. 1. 25; स्वायंभुवान्मरीचैर्यः प्रभवत् प्रजापतिः Ś. 7. 9; पुरुषः
प्रभवत्प्राग्भेदस्मयेन सहस्रिजाम् R. 10. 50; अव्यक्ताद् व्यक्तयः सर्वाः
प्रभवन्त्यहरागमे Bg. 8. 18. -2 To appear, become visible;
वनेऽपि दोषाः प्रभवन्ति रागिणाम् H. 4. 84. -3 To multiply,
increase; see प्रभूत. -4 To be strong or powerful, prevail,
predominate, show one's power; प्रभवति हि महिम्ना स्वेन
योगीश्वरीयम् Mā. 9. 52; प्रभवति भगवान् विधिः K.; Pt. 1. 44.
-5 To be able or equal, have power for (with inf.)
कुसुमान्यपि गात्रसंगमात् प्रभवन्त्यायुरपोहितुं यदि R. 8. 44; कोऽन्यो
हुतवहाद्दग्धुं प्रभविष्यति Ś. 4; Ś. 6. 30; V. 1. 9; U. 2. 4; Pt.
1. -6 To have control or power over, prevail over, be
master of (usually with gen., sometimes with dat. or
loc.); यदि प्रभविष्याम्यात्मनः Ś. 1; प्रभवति निजस्य कन्यकाजनस्य
महाराजः Mā. 4; तत् प्रभवति अनुशासने देवी Ve. 2. विधिरपि न